T072 BL 2 (011) Giới Khơi Lại Sự Tranh Cải-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

4- GIÔÙI KHÔI LAÏI SÖÏ TRANH CAÕI Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo bieát chuùng Taêng nhö phaùp, nhö luaät dieät tröø söï tranh chaáp roài, lieàn noùi: - Vieäc aáy chöa xong, phaûi xöû ñoaùn laïi. Nhoùm saùu Tyø-kheo noùi nhöõng lôøi aáy xong, söï tranh chaáp lieàn khôûi leân trôû laïi, chö Taêng soáng khoâng hoøa hôïp. Caùc Tyø-kheo lieàn ñem vieäc aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân. Phaät baûo goïi nhoùm saùu Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät hoûi: - Coù thaät caùc oâng bieát chuùng Taêng nhö phaùp, nhö luaät daäp taét söï tranh chaáp roài, beøn laøm cho phaùt sinh trôû laïi phaûi khoâng? - Coù thaät nhö vaäy. - Vì sao nhö theá? - Chuùng con taïo ra söï vieäc aáy laø vì thaáy thích thuù. - Naøy nhöõng keû ngu si, laøm naõo loaïn caùc baäc phaïm haïnh, ñoù laø vieäc aùc, vì sao laïi cho laø vui? Caùc oâng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän khen ngôïi nhöõng ngöôøi phaïm haïnh thöôøng coù taâm töø bi, thaân khaåu töø bi hay sao? Do ñoù, caàn phaûi toân kính hoï. Nay vì sao caùc oâng laïi laøm vieäc aùc nhö theá?. Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, traùi lôøi ta daïy, khoâng theå duøng vieäc ñoù ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo bieát Taêng ñaõ nhö phaùp, nhö luaät daäp taét söï tranh caõi roài maø laøm phaùt sinh trôû laïi, noùi: Vieäc Yeát-ma aáy chöa xong, phaûi laøm laïi, chæ vì lyù do nhö vaäy, chöù khoâng coù gì khaùc, thì phaïm Ba-daï- ñeà”.

Giaûi Thích: (Moät soá töø ñaõ ñöôïc giaûi thích ôû tröôùc) Söï tranh caõi: Goàm coù boán vieäc: 1. Söï tranh caõi veà lôøi noùi. 2. Söï tranh caõi do huûy baùng. 3. Söï tranh caõi veà toäi phaïm. 4. Söï tranh caõi veà nhöõng vieäc thöôøng laøm. Daäp taét söï tranh caõi ñuùng phaùp ñuùng luaät: Trong baûy caùch daäp taét söï tranh caõi nhaát nhaát ñeàu ñaõ daäp taét ñuùng phaùp, ñuùng luaät, roài laøm phaùt sinh trôû laïi maø khoâng coù lyù do naøo chính ñaùng, thì phaïm Ba-daï-ñeà. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Boán söï tranh caõi: 1. Söï tranh caõi veà lôøi noùi.

2. Söï tranh caõi do huûy baùng. 3. Söï tranh caõi veà toäi phaïm. 4. Söï tranh caõi veà nhöõng vieäc thöôøng laøm. Söï tranh caõi veà lôøi noùi, duøng ba phaùp Tyø-ni (nguyeân taéc) moãi moãi dieät tröø. Ba phaùp ñoù laø gì? Ñoù laø: Duøng Hieän tieàn Tyø-ni ñeå dieät tröø; duøng Ña mích Tyø-ni ñeå dieät tröø; duøng Boá thaûo (raûi coû) Tyø-ni ñeå dieät tröø. 1. Hieän tieàn Tyø-ni: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, baáy giôø caùc Tyø-kheo ôû Caâu-dieäm-di tranh chaáp nhau, nhöõng ngöôøi cuøng soáng moät choã khoâng hoøa hôïp. Phaùp hoï baûo laø phi phaùp; luaät baûo laø phi luaät; toäi baûo goïi laø khoâng phaûi toäi; toäi naëng, toäi nheï; coù theå trò, khoâng theå trò; ñuùng phaùp Yeát-ma, phi phaùp Yeát-ma; Yeát-ma coù hoøa hôïp, Yeát-ma khoâng hoøa hôïp; neân laøm, khoâng neân laøm. Baáy giôø, coù moät Tyø-kheo ngoài

trong aáy noùi nhö sau: “Naøy caùc Ñaïi ñöùc, ñoù laø vieäc phi phaùp, phi luaät, khoâng phuø hôïp vôùi kinh, khoâng phuø hôïp vôùi luaät, khoâng phuø hôïp vôùi Öu-ba-ñeà-xaù (luaän). Traùi vôùi kinh, luaät, luaän, sinh khôûi caùc söï nhieãm oâ, laäu-hoaëc; nhö toâi noùi môùi ñuùng laø phaùp, laø luaät, laø lôøi Phaät daïy, töông öùng vôùi kinh, luaät, luaän khoâng sinh ra nhieãm oâ, Laäu-hoaëc. Naøy caùc Ñaïi ñöùc, toâi khoâng theå daäp taét söï tranh caõi naøy. Toâi phaûi ñeán thaønh Xaù-veä, choã Theá Toân, ñeå hoûi veà giaûi phaùp daäp taét söï tranh caõi naøy”. Theá roài, Tyø-kheo naøy ñi ñeán choã Theá Toân cuùi ñaàu ñaûnh leã chaân Phaät roài ñöùng moät beân, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Caùc Tyø-kheo ôû Caâu-dieäm-di tranh chaáp nhau, cuøng soáng moät choã maø khoâng hoøa hôïp. Nhöõng vieäc nhö phaùp maø hoï baûo laø phi phaùp, (cho ñeán) con khoâng theå daäp taét söï tranh chaáp aáy, neân ñeán choã Theá Toân hoûi veà phöông phaùp daäp taét söï tranh chaáp aáy. Cuùi xin Theá Toân, vì caùc Tyø-kheo maø daäp taét söï tranh chaáp aáy. Baáy giôø, Theá Toân baûo Öu-ba-ly: - OÂng haõy ñeán nöôùc Caâu-dieäm-di daäp taét söï tranh chaáp aáy nhö phaùp, nhö luaät, theo nguyeân taéc hieän tieàn Tyø-ni. Naøy Öu-ba-ly, söï tranh chaáp coù ba choã khôûi leân: Hoaëc moät ngöôøi, hoaëc nhieàu ngöôøi, hoaëc chuùng Taêng. Do ñoù, cuõng phaûi ba choã xaû, ba choã thuû, ba choã dieät. Naøy Öu-ba- ly, oâng haõy ñeán choã caùc Tyø-kheo taïi Caâu-dieäm-di, daäp taét söï tranh chaáp aáy nhö phaùp, nhö luaät, theo nguyeân taéc hieän tieàn Tyø-ni. Toân giaû Öu-ba-ly beøn baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Vò Tyø-kheo thaønh töïu bao nhieâu phaùp thì coù theå daäp taét ñöôïc söï tranh chaáp? Phaät noùi vôùi Öu-ba-ly: - Vò Tyø-kheo thaønh töïu naêm phaùp thì coù theå daäp taét söï tranh chaáp. Naêm phaùp ñoù laø: Bieát vieäc ñoù laø coù thaät chöù khoâng phaûi khoâng coù thaät; laøm vì lôïi ích chöù chaúng phaûi khoâng lôïi ích; ñöôïc moïi ngöôøi taùn thaønh, chöù chaúng phaûi khoâng ñöôïc taùn thaønh; laøm moät caùch coâng baèng chöù

khoâng phaûi khoâng coâng baèng, hôïp thôøi chöù chaúng phaûi khoâng hôïp thôøi. Naøy Öu-ba-ly, neáu giaûi quyeát söï vieäc khoâng hôïp thôøi, thì Taêng hoaëc bò phaù (bò chia reõ), hoaëc Taêng tranh caõi, hoaëc Taêng ly taùn. Traùi laïi, neáu daäp taét söï tranh chaáp ñuùng luùc thì Taêng khoâng bò phaù, khoâng tranh caõi, khoâng phaân taùn. Ñoù goïi laø vò Tyø-kheo thaønh töïu naêm phaùp coù theå daäp taét söï tranh chaáp, laøm cho caùc vò phaïm haïnh thöông nhôù, ca ngôïi. Nay oâng haõy ñi ñeán choã caùc Tyø-kheo ôû Caâu-dieäm-di, giaûi quyeát vieäc aáy nhö phaùp, nhö luaät, theo nguyeân taéc hieän tieàn Tyø-ni. Baáy giôø, Toân giaû Öu-ba-ly beøn ñaûnh leã chaân Theá Toân, ñi tôùi choã Tyø-kheo (söù giaû) cuûa Caâu-dieäm-di, noùi: - Naøy Tröôûng laõo, haõy trôû veà laïi choã coù söï tranh chaáp, sinh khôûi maø daäp taét ngay taïi ñoù, chöù khoâng giaûi quyeát söï vieäc ôû ñaây. Vì sao vaäy? Vì ôû ñaây chuùng Taêng hoøa hôïp, hoan hyû, khoâng tranh chaáp, cuøng soáng chung, khoâng neân nhieãu loaïn hoï. Khi aáy, Tyø-kheo (söù giaû) cuûa Caâu-dieäm-di lieàn baïch vôùi Toân giaû Öu-ba-ly: - Thöa Ñaïi ñöùc, neáu toâi coù theå daäp taét söï tranh chaáp taïi ñoù ñöôïc thì ñaõ khoâng tôùi ñaây. Nguyeän xin Toân giaû vì toâi maø ñeán ñoù daäp taét söï tranh chaáp aáy. Öu-ba-ly noùi: - Neáu toâi ñeán ñoù thì vieäc gì ñaùng

laøm Yeát-ma, toâi seõ laøm Yeát-ma, vieäc gì ñaùng trò phaït thì seõ trò phaït, hoaëc ñaùng laøm Yeát-ma haøng phuïc, Yeát-ma khoâng noùi, Yeát-ma Ma-na-ñoâa, Yeát-ma A-phuø-ha-na, coù nhöõng loãi laàm nhö vaäy, nhö vaäy, toâi seõ laøm Yeát-ma nhö vaäy, ñeå trò phaït. Khi aáy, caùc vò chôù neân sinh taâm khoâng vui. Vò Tyø-kheo söù giaû aáy lieàn baïch vôùi Toân giaû Öu-ba-ly: - Neáu chuùng toâi coù nhöõng loãi laàm nhö vaäy, thì seõ chòu nhöõng söï trò phaït nhö vaäy, trong loøng chaúng coù gì laø khoâng vui. Khi aáy, Toân giaû Öu-ba-ly beøn trôû laïi choã Phaät, baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Muoán daäp taét söï tranh chaáp cuûa caùc Tyø-kheo aáy phaûi duïng taâm nhö theá naøo? Phaät noùi vôùi Öu-ba-ly: - Muoán daäp taét söï tranh chaáp thì tröôùc heát phaûi truø tính naêng löïc cuûa baûn thaân mình, naêng löïc phöôùc ñöùc, naêng löïc bieän taøi vaø naêng löïc voâ uùy vaø bieát roõ söï duyeân sinh khôûi. Tyø-kheo tröôùc heát phaûi töï suy nghó xem mình coù nhöõng khaû naêng nhö vaäy khoâng. Neáu thaáy söï tranh chaáp aáy khôûi leân chöa laâu; taâm ngöôøi ñoù nhu hoøa, söï tranh chaáp coù theå deã daäp taét, thì Tyø-kheo naøy, luùc aáy môùi daäp taét söï tranh chaáp. Traùi laïi, neáu töï tö duy thaáy mình khoâng coù caùc khaû naêng treân, söï tranh chaáp khôûi leân ñaõ laâu, ngöôøi aáy cang cöôøng, khoâng theå daäp taét nhanh ñöôïc, thì neân tìm moät Tyø-kheo coù ñöùc voïng cuøng vôùi mình daäp taét vieäc aáy. Neáu khoâng

coù Tyø-kheo coù ñöùc voïng, thì neân tìm moät Tyø-kheo ña vaên. Neáu khoâng coù Tyø-kheo ña vaên thì neân tìm moät Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ. Neáu khoâng coù Tyø-kheo ôû A-luyeän-nhaõ, thì neân tìm moät Öu-baø-taéc coù theá löïc lôùn. Vò Tyø-kheo tranh chaáp kia thaáy Öu-baø-taéc roài, taâm seõ sinh xaáu hoå, thì söï tranh chaáp deã daäp taét. Neáu khoâng coù Öu-baø-taéc nhö vaäy, thì neân nhôø nhaø vua, hoaëc vò ñaïi thaàn coù theá löïc. Khi aáy, Tyø-kheo tranh chaáp kia thaáy ngöôøi haøo quyù coù theá löïc nhö vaäy, thì taâm sinh kính sôï, do ñoù, söï tranh chaáp deã daäp taét. Neáu söï tranh chaáp ñöôïc daäp taét vaøo muøa ñoâng, thì neân ñem ñeán choã khoâng coù giaù laïnh, khí haäu aám aùp, moät nôi vaéng veû. Khi Tyø-kheo khaùch ñeán, neân cung caáp loø söôûi. Neáu vaøo muøa xuaân, neân ñem ñeán moät nôi maùt meû, saép giöôøng gheá döôùi goác caây, trang bò nöôùc laïnh, nöôùc giaûi khaùt, neân duøng quaït ñeå quaït. Neáu vaøo muøa haï neân ñem ñeán moät nôi cao raùo maùt meõ, vaø cung caáp caùc thöù caàn thieát theo thôøi. Baáy giôø, neân cöû moät Tyø-kheo coù khaû naêng vaø coù trí tueä, bieát roõ nhaân duyeân söï vieäc, khoâng khieáp sôï, khoâng tìm loãi ngöôøi, khoâng sôï soá ñoâng. Neáu coù Öu-baø-taéc ñeán, neân taùn thaùn coâng ñöùc laøm cho chuùng Taêng hoøa hôïp, laïi noùi vôùi Öu-baø-taéc: “Nhö Ñöùc Theá Toân noùi, moät phaùp xuaát hieän ôû ñôøi khieán cho trôøi ngöôøi khoå naõo, trôøi ngöôøi baát lôïi. Moät phaùp ñoù laø: Phaù hoaïi, laøm roái loaïn chuùng Taêng, ñeán khi thaân hoaïi meänh chung seõ rôi thaúng vaøo ñòa nguïc”. Laïi nöõa, naøy Öu-baø-taéc, nhö Ñöùc Theá Toân noùi: “Moät phaùp xuaát hieän ôû ñôøi khieán cho trôøi ngöôøi an laïc, trôøi ngöôøi ñöôïc lôïi. Moät phaùp ñoù laø: Laøm cho chuùng Taêng hoøa hôïp, thì sau khi thaân hoaïi meänh chung seõ sinh vaøo coõi thieän, treân coõi trôøi, hoaëc trong coõi ngöôøi. Nhö vaäy ñoù Öu- baø-taéc, muoán ñöôïc coâng ñöùc lôùn, neân laøm cho chuùng Taêng hoøa

hôïp". Khi hai nhoùm trình baøy, thaày Tyø-kheo naøy (ngöôøi xöû ñoaùn) phaûi xem xeùt söï vieäc caën keõ, ghi nhôù töøng lôøi noùi, töøng caâu, töøng chöõ, töøng yù nghóa. Baáy giôø, trong hoäi chuùng coù moät Tyø-kheo khoâng phaûi Thaùt-laïi- tra (Ngöôøi hoøa giaûi) maø giaû boä Thaùt-laïi-tra, noùi nhö sau: - Toâi nghe caùc Ñaïi ñöùc tröôùc kia noùi nhöõng lôøi nhö vaäy maø giôø ñaây laïi noùi nhöõng lôøi nhö vaäy laø khoâng aên khôùp nhau. Neáu thaáy ngöôøi naøy tính tình nhu hoøa coù theå haøng phuïc ñöôïc thì neân noùi giöõa chuùng Taêng nhö theá naøy ñeå oâng ta hoå theïn: "OÂng laø keû baát thieän, gaây neân vieäc baát hoøa, laøm cho chuùng Taêng khoâng hoøa hôïp. Hoâm nay vì vieäc ñoù maø phaûi taäp trung taïi ñaây". Traùi laïi, neáu ñoù laø ngöôøi tính aùc, tính öông böôùng coá chaáp, coù theå laøm taêng theâm söï tranh chaáp, thì neân noùi nhoû nheï baèng nhöõng lôøi sau: "Tröôûng laõo, hoâm nay chuùng Taêng taäp hoïp laø ñeå daäp taét söï tranh chaáp, vaäy tröôûng laõo neân hôïp taùc vôùi toâi ñeå daäp taét söï tranh chaáp naøy". Neáu thaáy taâm yù cuûa Tyø-kheo aáy ñaõ nhu hoøa roài thì baáy giôø vò Taêng ñoaùn söï (ngöôøi xöû ñoaùn) noùi vôùi thaày Tyø- kheo höõu söï theá naøy: "Giôø oâng haõy trình baøy söï vieäc ñoù".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 12 40

Roài Tyø-kheo aáy noùi nhö sau: "Nay toâi trình baøy söï vieäc naøy, mong chuùng Taêng giaûi quyeát cho toâi ñuùng phaùp, ñuùng luaät". Baáy giôø, Tyø-kheo ñoaùn söï neân khieån traùch ngöôøi naøy baèng nhöõng lôøi sau, ñeå cho oâng hoå theïn: "OÂng laø keû baát thieän, coù chuùng Taêng naøo laïi duøng ñieàu phi phaùp, phi luaät ñeå giaûi quyeát coâng vieäc". Neáu Tyø-kheo aáy noùi: "Toâi khoâng ñònh noùi nhö theá vôùi chuùng Taêng, mong chuùng Taêng haõy daïy baûo toâi veà nhöõng caùch thöùc". Luùc naøy, ngöôøi ñoaùn söï neân daïy oâng ta noùi theá naøy: "Nay toâi trình baøy nguyeân nhaân cuûa söï tranh chaáp naøy, tuøy theo chuùng Taêng chæ daïy, toâi seõ phuïng haønh". Neáu Tyø-kheo aáy khoâng theo lôøi noùi maø Taêng chæ daïy, thì neân noùi vôùi oâng: "Neáu oâng khoâng vaâng lôøi Taêng chæ daïy, thì toâi seõ laáy bieåu quyeát giöõa Taêng, ñuoåi oâng ra khoûi chuùng". Neáu Tyø-kheo aáy vaãn khoâng chòu vaâng lôøi, thì baáy giôø neân baûo moät Öu-baø-taéc hoûi oâng ta: "OÂng coù chòu nghe lôøi Taêng daïy khoâng? Neáu oâng khoâng chòu nghe lôøi, toâi seõ aùp duïng luaät phaùp cuûa baïch y ñoái vôùi oâng, ñuoåi oâng ra khoûi thaønh aáp xoùm laøng". Neáu bieát söï tranh chaáp cuûa Tyø-kheo aáy laø söï tranh chaáp nhoû nhaët, thì Taêng coù theå daäp taét söï tranh chaáp tröôùc maët Öu-baø-taéc. Neáu söï vieäc aáy bæ oåi, xaáu xa thì neân khuyeân nhuû Öu-baø-taéc ra khoûi hoäi chuùng, roài Taêng môùi tuøy theo söï thaät, aùp duïng hieän tieàn Tyø-ni maø dieät tröø söï vieäc aáy ñuùng phaùp, ñuùng luaät, ñuùng theo kinh giaùo. Baáy giôø, Toân giaû A-nan ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, roài baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Theá naøo goïi laø duøng hieän tieàn Tyø-ni ñeå daäp taét tranh chaáp?". Phaät noùi vôùi A-nan: "Naøy A-nan, nhöõng söï tranh caõi cuûa Tyø-kheo goàm coù: Nhö phaùp, phi phaùp; nhö luaät, phi luaät; toäi, chaúng phaûi toäi; toäi nheï, toäi naëng; toäi coù theå tröøng trò, toäi khoâng theå tröøng trò; nhö phaùp Yeát- ma, phi phaùp Yeát-ma; hoøa hôïp Yeát-ma, khoâng hoøa hôïp Yeát-ma;

Yeát-ma neân laøm, Yeát-ma khoâng neân laøm. Naøy A-nan, neáu coù nhöõng vieäc nhö theá phaùt sinh, thì neân nhanh choùng taäp hoïp Taêng, taäp hoïp Taêng roài, kieåm ñieåm söï vieäc, nhö phaùp, nhö luaät, nhö kinh giaùo, tuøy theo söï thaät maø aùp duïng hieän tieàn Tyø-ni ñeå dieät tröø. Neáu hoäi ñuû naêm ñieàu phi phaùp (sau ñaây) thì khoâng thaønh hieän tieàn Tyø-ni. Theá naøo laø naêm? Ñoù laø: Baát hieän tieàn döõ (giaûi quyeát söï vieäc khoâng coù maët ñöông söï); khoâng hoûi; khoâng nhaän loãi; khoâng ñuùng phaùp; giaûi quyeát vieäc khoâng hoøa hôïp. Ñoù goïi laø naêm ñieàu phi phaùp, aùp duïng hieän hieàn Tyø-ni neân khoâng thaønh. Neáu thaønh töïu naêm phaùp thì môùi thaønh aùp duïng hieän tieàn Tyø-ni. Naêm

phaùp ñoù laø: Coù söï hieän dieän cuûa ñöông söï; hoûi; nhaän loãi; ñuùng phaùp; giaûi quyeát söï vieäc trong söï hoøa hôïp. Ñoù goïi laø naêm phaùp thaønh töïu aùp duïng hieän tieàn Tyø-ni, nhö vaäy ñoù A-nan, nhö phaùp, nhö luaät, nhö Phaät daïy. Khi aùp duïng hieän tieàn Tyø-ni ñeå daäp taét söï tranh chaáp roài, neáu coù khaùch Tyø-kheo, hoaëc Tyø-kheo ra ñi, hoaëc Tyø-kheo gôûi duïc, hoaëc Tyø- kheo khoâng gôûi duïc, hoaëc Tyø-kheo môùi thoï giôùi, hoaëc Tyø-kheo ñang ngoài nguû guïc, nhöõng Tyø-kheo naøy noùi nhö sau: “Yeát-ma nhö vaäy laø khoâng toát, traùi vôùi Phaät, phaùp, Taêng gioáng nhö traâu deâ, Yeát-ma baát thieän, Yeát-ma khoâng thaønh töïu”. Naøy A-nan, do noùi nhö theá maø söï tranh chaáp khôûi leân trôû laïi, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø töôùng ngoân traùnh (söï tranh caõi do nhöõng lôøi baét beû). Duøng hieän tieàn Tyø-ni ñeå daäp taét söï tranh caõi do huûy baùng: Neáu Tyø-kheo khoâng thaáy, khoâng nghe, khoâng nghi Tyø-kheo khaùc phaïm naêm thieân toäi: Ba-la-di, Taêng-giaø-baø-thi-sa, Ba-daï-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Vieät-tyø-ni maø duøng naêm thieân toäi aáy huûy baùng, ñoù goïi laø söï tranh caõi do huûy baùng. Trong tröôøng hôïp naøy neân duøng hai phaùp Tyø-ni laø “ÖÙc nieäm Tyø-ni”vaø “Baát-si Tyø-ni” ñeå daäp taét. 2. ÖÙc nieäm Tyø-ni: Khi Phaät an truù taïi thaønh Vöông xaù, Tyø-kheo-ni Töø Ñòa laøm ñieàu phi phaïm haïnh, bò mang thai, beøn ñeán choã nhoùm saùu Tyø-kheo noùi nhö sau: “Toâi laøm vieäc phi phaïm haïnh, nay bò mang thai, Toân giaû coù hieàm thuø vôùi ai, toâi seõ vu caùo hoï giuùp cho”. Nhoùm saùu Tyø-kheo noùi: “Laønh thay naøy chò em, nay muoán laøm vieäc lôïi ích cho chuùng toâi. Naøy chò em, Ñaø-phieâu-ma-töû laø keû thuø suoát ñôøi cuûa chuùng toâi, ñaõ cho chuùng toâi phoøng ôû doät naùt, cung caáp meàn goái khoâng toát, vaø thöùc aên uoáng thoâ xaáu. Neáu ngöôøi naøy coøn soáng laâu trong neáp soáng phaïm haïnh, thì chuùng toâi coøn chòu khoå daøi daøi. Coâ haõy chôø ngaøy chay, khi ñaïi chuùng thuyeát phaùp, roài coâ ñeán giöõa ñaïi chuùng toá caùo Tyø-kheo aáy ñaõ laøm ñieàu phi phaïm haïnh (ñaõ giao hôïp) vôùi coâ”. Coâ aáy ñaùp: “Toâi seõ laøm nhö lôøi Toân giaû daïy”. Theá roài, Tyø-kheo-ni aáy, vaøo caùc ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm luùc ñaïi chuùng thuyeát phaùp, beøn ñeán tröôùc chuùng, noùi nhö sau: “Naøy Toân giaû Ñaø-phieâu, haõy saém caùc thöùc aåm thöïc nhö söõa, daàu, neáp v.v... vaø söûa chöõa phoøng oác, tìm ngöôøi hoä sinh giuùp cho toâi, vì toâi saép ñeán luùc sinh nôû”. Tröôûng laõo Ñaø-phieâu ñaùp: “Naøy coâ, coâ haõy töï bieát, toâi khoâng coù vieäc aáy”. Tyø-kheo-ni Töø Ñòa laïi noùi: “Kyø

quaùi! Kyø quaùi! OÂng laø keû tröôïng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 12 42

phu (nhaân tình cuûa toâi) sôùm ñi, toái ñeán, cuøng vôùi toâi chaên goái, maø giôø ñaây laïi noùi: “Toâi khoâng coù vieäc aáy”. Chôù coù nhieàu lôøi, haõy saém cho toâi caùc thöù söõa, daàu v.v... Vì giôø sinh nôû cuûa toâi ñaõ ñeán”. Tröôûng laõo laïi noùi: “Coâ töï bieát laáy. Toâi khoâng coù vieäc ñoù”, noùi nhö theá ba laàn, roài boû ñi. Khi aáy, trong daân chuùng, nhöõng ngöôøi khoâng tin Tam baûo thì lieàn suy nghó: “Hai ngöôøi naøy ñeàu coøn treû tuoåi, aét coù vieäc ñoù”. Coøn nhöõng ngöôøi coù ít loøng tin thì ñeàu sinh nghi ngôø: “Chaúng bieát coù hay khoâng”. Traùi laïi, nhöõng ngöôøi coù loøng tin kieân coá, thì noùi: “Toân giaû naøy ñaõ dieät xong ba ñoäc, phaùp aùc ñaõ ñoaïn taän vónh vieãn, khoâng theå coù vieäc aáy”. Baáy giôø, nhöõng tieáng xaáu veà Toân giaû Ñaø-phieâu-ma-la-töû laøm ñieàu phi phaïm haïnh ñöôïc truyeàn ñi khaép nôi, ôû choã kín ñaùo cuõng nghe, ôû choã nhieàu ngöôøi cuõng nghe, ôû giöõa chuùng Taêng cuõng nghe. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï kieän aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät baûo: - Naøy caùc Tyø-kheo, nhöõng tieáng xaáu ñoàn veà Ñaø-phieâu-ma-la-töû laøm ñieàu phi phaïm haïnh ñöôïc truyeàn ñi khaép nôi, vaäy caùc oâng phaûi ñeán choã kín ñaùo hoûi ba laàn, ôû choã ñoâng ngöôøi hoûi ba laàn, ôû giöõa chuùng Taêng hoûi ba laàn. Taïi choã kín ñaùo neân hoûi nhö sau: “Tröôûng laõo Ñaø-phieâu- ma-la-töû, Tyø-kheo-ni Töø Ñòa ñaõ noùi nhö theá ñoù, thaày coù bieát chaêng?”. Neáu luùc aáy, Tröôûng laõo noùi: “Toâi khoâng bieát mình coù laøm hay khoâng cuõng khoâng nhôù nöõa”, thì phaûi hoûi nhö vaäy ñeán laàn thöù hai, thöù ba, roài hoûi ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn cuõng nhö vaäy, roài laïi hoûi ôû giöõa chuùng Taêng: “Tröôûng laõo Ñaø-phieâu-ma-la-töû, Tyø-kheo-ni Töø Ñòa ñaõ noùi nhö theá, thaày coù bieát vieäc ñoù khoâng?”. Neáu ñaùp: “Toâi khoâng bieát mình coù laøm hay khoâng cuõng khoâng nhôù nöõa”, thì laàn thöù hai, thöù ba cuõng hoûi nhö vaäy”. (Sau khi ñaõ laøm theo lôøi Phaät daïy) Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch leân Theá Toân: “Baïch Theá Toân! Tröôûng laõo Ñaø-phieâu-ma-la-töû ñaõ ñöôïc hoûi ôû choã kín ñaùo ba laàn, ôû choã nhieàu ngöôøi ba laàn, ôû giöõa chuùng Taêng ba laàn, oâng ñeàu noùi: “Toâi khoâng bieát coù laøm hay khoâng cuõng khoâng nhôù nöõa”. Khi aáy, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “OÂng Ñaø-phieâu-ma-la-töû naøy thanh tònh, khoâng coù toäi. Coøn Tyø-kheo-ni Töø Ñòa töï noùi mình phaïm toäi thì phaûi khu xuaát”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ôû taïi thaønh Vöông xaù hieäm traùch Theá Toân nhö sau: “Xem ra vieäc xöû ñoaùn aáy khoâng coâng baèng. Caû hai ngöôøi ñeàu phaïm toäi, vì sao laïi giöõ Tyø-kheo, ñuoåi Tyø-kheo-ni! Neáu cuøng coù toäi thì cuøng ñuoåi, neáu khoâng coù toäi thì ñeàu giöõ laïi. Vì sao Theá Toân laïi ñuoåi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 12 43

moät, giöõ moät?” Caùc Tyø-kheo lieàn ñem söï kieän aáy ñeán baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo A-nan: “OÂng ñi goïi caùc Tyø-kheo-ni ñang soáng taïi thaønh Vöông xaù ñeán caû ñaây”. Theá roài, A-nan vaâng lôøi Theá Toân, ñi ñeán choã caùc Tyø-kheo-ni noùi nhö sau: “Naøy caùc chò em, Ñöùc Theá Toân cho goïi caùc

vò". Luùc aáy, caùc Tyø-kheo-ni noùi vôùi Toân giaû A-nan: "Chuùng toâi chaúng coù duyeân söï gì ôû choã Theá Toân, vì sao laïi goïi ñeán? Neáu coù söï duyeân thì khoâng goïi, chuùng toâi cuõng ñeán. Toân giaû haõy trôû veà. Chuùng toâi khoâng coù duyeân söï neân khoâng theå ñeán". Baáy giôø, A-nan beøn suy nghó: "Ñaây thaät laø ñieàu laï luøng! Nhôø aân ñöùc cuûa Theá Toân môùi ñöôïc xuaát gia haønh ñaïo, theá maø vì sao ñoái vôùi Phaät khoâng khôûi taâm kính troïng, khoâng vaâng theo meänh leänh?". Theá roài, A-nan trôû veà laïi choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñem söï tình aáy baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Phaät lieàn baûo A-nan: "OÂng haõy ñeán noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù: Caùc ngöôi coù loãi, Theá Toân ra leänh cho caùc ngöôi ra ñi, khoâng ñöôïc ôû ñaây". A-nan vaâng lôøi daïy, lieàn ñeán choã Tyø-kheo-ni noùi nhö sau: "Naøy caùc chò em, caùc ngöôi coù loãi, Ñöùc Theá Toân ra leänh caùc ngöôi phaûi ñi, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa". Caùc Tyø-kheo-ni traû lôøi Toân giaû A-nan: "Chuùng toâi khoâng coù duyeân söï gì ôû ngoaøi thaønh neân khoâng ñi ñaâu heát, neáu coù duyeân söï thì khoâng caàn ra leänh cuõng töï ra ñi". Luùc naøy, A-nan suy nghó: "Thöïc laø laï kyø, nhôø aân ñöùc cuûa Theá Toân maø ñöôïc xuaát gia tu haønh, vì sao ñoái vôùi Phaät laïi khoâng coù taâm kính troïng, baûo ñeán khoâng ñeán, khieán ñi cuõng khoâng ñi". Theá roài, A-nan beøn trôû veà choã Phaät cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñem söï tình aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät noùi vôùi A-nan: "Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, ñoái vôùi caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ôû caùc thaønh aáp thoân xoùm neáu baûo ñeán khoâng ñeán, khieán ñi cuõng khoâng ñi, thì Nhö Lai phaûi töï mình ñi laùnh (naïn). A-nan, oâng haõy laáy y Taêng-giaø-leâ ñöa ñaây". Khi aáy, Toân giaû A-nan beøn trao y Taêng-giaø-leâ cho Theá Toân. Theá roài, vaøo giöõa tröa, Theá Toân khoâng noùi vôùi caùc Tyø-kheo Taêng, chæ ñem theo A-nan, ñi qua thoân xoùm coù cö só Nguõ Thoâng, höôùng veà thaønh Xaù- veä. Baáy giôø, vua A-xaø-theá con baø Vi-ñeà-hy, sau khi saùt haïi phuï vöông, oâm loøng öu saàu cöïc ñoä, haèng ngaøy thöôøng ñeán Theá Toân saùm hoái ba laàn, vaøo bình minh, giöõa tröa vaø buoåi chieàu. OÂng saùm hoái sôùm mai roài giöõa

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 12 44

tröa laïi ñeán maø khoâng thaáy Theá Toân, beøn hoûi caùc Tyø-kheo: "Theá Toân ñang ôû ñaâu?". Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Theá Toân ñaõ ñi roài". Nhaø vua noùi: "Ñöùc Theá Toân moãi laàn ñi ñaâu moät thaùng, nöûa thaùng ñeàu noùi vôùi toâi. Nay vì nhaân duyeân gì maø im laëng ra ñi?". Khi aáy, caùc Tyø-kheo ñaõ nghe ñöôïc Phaät noùi, beøn ñaùp: "Thöa ñaïi vöông, caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù khoâng vaâng theo meänh leänh cuûa Theá Toân, goïi ñeán khoâng ñeán, khieán ñi cuõng khoâng ñi, nhö theá ñoù ñaïi vöông coù bieát khoâng, Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, ñoái vôùi caùc Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni ñang soáng taïi caùc thaønh aáp xoùm laøng neáu baûo ñeán maø khoâng ñeán, khieán ñi cuõng khoâng ñi, thì Nhö Lai beøn töï mình ñi aån laùnh. Ngaøy nay caùc Tyø-kheo-ni taïi thaønh Vöông xaù khoâng vaâng theo lôøi Phaät daïy, vì vaäy Theá Toân im laëng maø ñi". Nhaø vua nghe lôøi trình baøy, cöïc kyø giaän döõ, beøn ra leänh cho caùc quan: "Hieän giôø trong laõnh thoå cuûa ta coù bao nhieâu Tyø-kheo-ni phaûi ñuoåi ñi taát caû". Khi aáy, coù vò

quan trí tueä lieàn can nhaø vua: “Khoâng phaûi taát caû Tyø- kheo-ni trong laõnh thoå ñeàu coù loãi, maø chæ coù Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù traùi lôøi daïy cuûa Theá Toân maø thoâi”. Nhaø vua beøn chaáp nhaän lôøi can cuûa vò ñaïi thaàn, ra leänh quan Höõu ty ñuoåi caùc Tyø-kheo-ni taïi thaønh Vöông xaù ñi. Luùc aáy, quaân lính beøn caàm caây gaäy ñaát ñaù ngoùi gaïch, ñaùnh neùm caùc Tyø-kheo-ni, ñuoåi ra khoûi kinh thaønh, duøng nhöõng lôøi traùch cöù theá naøy: “Caùc ngöôi laø nhöõng keû teä aùc, nhôø aân ñöùc cuûa Theá Toân môùi ñöôïc xuaát gia tu haønh, theá maø khoâng bieát cung kính, traùi lôøi Phaät daïy, haõy rôøi khoûi ñaây nhanh, hôõi nhöõng muï giaø teä aùc. Vì caùc ngöôi maø chuùng ta khoâng gaëp Theá Toân, khoâng nghe chaùnh phaùp. Caùc ngöôi haõy ñi nhanh, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa”. Baáy giôø, taïi caùc thoân laøng, daân chuùng thaáy söï kieän nhö vaäy, ñeàu töø xa maéng: “(cho ñeán) khieán chuùng ta khoâng gaëp Theá Toân, khoâng nghe chaùnh phaùp. Caùc ngöôi haõy ra ñi nhanh, khoâng ñöôïc ôû ñaây nöõa”. Khi aáy, Öu-ñaø-di cuõng caàm gaäy xua ñuoåi caùc Tyø-kheo-ni, vaø cuõng traùch cöù nhöõng lôøi nhö treân. Nhaø vua beøn ra leänh cho caùc quan: “Caùc ngöôi thaáy Tyø-kheo-ni naøo ñi theo Ñöùc Theá Toân thì phaûi tìm caùch baûo veä hoï, ñeå cho hoï ñöôïc yeân oån. Neáu hoï ñi veà höôùng khaùc thì tuøy yù hoï, khoâng caàn phaûi baûo veä”. Khi caùc Tyø-kheo-ni ra khoûi thaønh roài, ngöôøi naøo cuõng ñeàu noùi: “Neáu chuùng ta ñi tôùi nhöõng phöông khaùc thì ôû ñaâu cuõng ñeàu bò xua ñuoåi, khoâng coù choã naøo ôû ñöôïc. Vaäy, giôø ñaây chuùng ta neân ñi theo sau Ñöùc

Theá Toân”. Do vaäy, nôi naøo Ñöùc Theá Toân buoåi sôùm ra ñi, thì caùc Tyø-kheo- ni buoåi chieàu tôùi ñoù. Nhö vaäy ôû treân ñöôøng ñi thöôøng caùch nhau moät ngaøy. Baáy giôø, Theá Toân vì muoán hoùa ñoä neân ñi qua xoùm laøng coù cö só Nguõ Thoâng höôùng veà thaønh Xaù-veä. Cö só Nguõ Thoâng theo leä thöôøng heã nghe Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni tôùi thì ñi caùch moät do-tuaàn ñoùn röôùc vaø daâng caùc thöùc cuùng döôøng. Luùc naøy, oâng nghe caùc Tyø-kheo-ni kia saép ñeán, lieàn nhaäp ñònh quan saùt xem caùc Tyø-kheo-ni vì nhaân duyeân gì maø ñeán. Quaùn saùt roài, oâng thaáy raèng caùc Tyø-kheo-ni aáy taát caû ñeàu coù loãi, ñeàu bò trò phaït ñuoåi ñi, chöa ñöôïc giaûi toäi, chaúng phaûi laø khí cuï thanh tònh, khoâng coù phaàn naøo thaùnh phaùp. Quaùn saùt thaáy theá neân oâng khoâng ñeán ngheânh ñoùn vaø daâng caùc thöùc cuùng döôøng. Caùc Tyø-kheo-ni laàn löôït hoûi thaêm, beøn tìm ñeán ñöôïc nhaø oâng, noùi: “Caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù nay ñang ôû ngoaøi cöûa, xin baùo cho cö só bieát”. Cö só beøn ra leänh cho nhöõng ngöôøi giuùp vieäc giao cho (caùc Tyø- kheo-ni) nhaø doät, meàn goái raùch naùt, khoâng cung caáp nöôùc noùng, nöôùc röûa chaân vaø daàu thoa chaân, cuõng khoâng cho nöôùc uoáng phi thôøi, cuõng khoâng hoûi thaêm, an uûi, ban ñeâm khoâng thaép ñeøn, saùng sôùm khoâng cung caáp taêm xæa raêng vaø nöôùc saïch, vaø ñöa cho caùc thöù aåm thöïc thoâ sô. Hoï aên roài, lieàn baûo ñi nhanh. Caùc Tyø-kheo-ni rôøi khoûi nhaø oâng roài lieàn baûo nhau: “Toâi nghe noùi oâng cö só naøy thöôøng coù tín taâm, cung kính cuùng döôøng chuùng Taêng, nhöng nay xem ra thì khoâng coù loøng kính tín”. Trong soá hoï, coù moät Tyø-kheo-ni baûo vôùi moïi ngöôøi: “Thoâi im

ñi caùc dì! Haõy töï quaùn saùt chính mình. Chuùng ta ñaõ traùi lôøi daïy cuûa Theá Toân, ñöôïc cuùng döôøng nhö theá laø quaù laém roài". Theá roài, caùc Tyø-kheo-ni daàn daàn ñi tôùi, ñeán thaønh Xaù-veä, tôùi choã A-nan, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng qua moät beân, baïch vôùiù A-nan: "Chuùng toâi muoán ñöôïc yeát kieán Theá toân ñeå ñaûnh leã thaêm hoûi, mong Toân giaû haõy vì Tyø-kheo-ni maø baïch giuùp Theá Toân, xin thöông xoùt höùa cho". A-nan ñaùp: "Laønh thay naøy caùc chò". Lieàn ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù muoán ñeán haàu Theá Toân, neáu Theá Toân cho pheùp, con seõ goïi ñeán". Phaät noùi vôùi A-nan: "OÂng chôù baûo Tyø-kheo-ni ôû Vöông xaù ñeán gaëp Ta".

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 12 46

A-nan noùi: "Laønh thay!". Roài leã Phaät, trôû laïi choã caùc Tyø-kheo-ni, noùi: "Naøy caùc chò, Ñöùc Theá Toân daïy khoâng cho caùc vò tôùi". Roài thaày xin ñeán laàn thöù hai, thöù ba cuõng nhö vaäy. Phaät lieàn noùi vôùi A-nan: "Vì sao oâng toû ra aân caàn ñoái vôùi Tyø-kheo- ni ôû thaønh Vöông xaù ñeán nhö theá?". A-nan lieàn baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Con khoâng nghó hoï laø Tyø-kheo-ni, maø Theá Toân goïi ñeán khoâng ñeán, khieán ñi khoâng ñi, nhöng vì Theá Toân ñaõ nhaéc ñeán Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù vôùi moät lyù do khaùc. Chính vì Taêng (ñoaøn) cho neân con môùi aân caàn". Phaät noùi: "Ta cho pheùp Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù ñeán ñaây". A-nan lieàn trôû veà choã caùc Tyø-kheo-ni, noùi: "Caùc chò ñöôïc lôïi ích raát lôùn! Vì Theá Toân ñaõ cho pheùp caùc vò tôùi haàu". Caùc Tyø-kheo-ni nghe theá roài, lieàn khen ngôïi: "Laønh thay, laønh thay A-nan!", roài ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Chuùng con baát thieän, daïi doät nhö treû con, khoâng bieát ruoäng phöôùc, khoâng bieát aân tình, chaúng vaâng lôøi Theá Toân daïy. Nay chuùng con ñaõ töï thaáy bieát toäi loãi. Kính xin Theá Toân nhaän söï hoái loãi cuûa chuùng con". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù: "Caùc ngöôi baát thieän, daïi doät nhö treû con, khoâng bieát ruoäng phöôùc, chaúng bieát aân tình, Theá Toân (Ta) goïi ñeán khoâng ñeán, khieán ñi cuõng khoâng ñi. Nay caùc ngöôi ñaõ töï thaáy loãi laàm, Ta cho pheùp caùc ngöôi saùm hoái. Trong giaùo phaùp cuûa baäc thaùnh, ai coù theå hoái loãi thì caên laønh taêng tröôûng. Töø nay trôû ñi chôù coù phaïm trôû laïi". Neáu Tyø-kheo Taêng nhö phaùp goïi Tyø-kheo-ni, thì Tyø-kheo-ni ñuùng phaùp phaûi ñeán lieàn, neáu khoâng ñeán, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Do ñoù, Tyø-kheo Taêng ñöôïc pheùp ngaên Tyø-kheo-ni naøy Boá-taùt, töï töù, hoaëc khi hoï ñeán thì khoâng cho vaøo cöûa. Neáu Tyø-kheo Taêng nhö phaùp goïi nhieàu Tyø-kheo-ni, hoaëc goïi moät Tyø-kheo-ni thì cuõng nhö vaäy. Neáu nhieàu Tyø-kheo nhö phaùp goïi Tyø-kheo-ni, thì ñuùng phaùp Tyø- kheo-ni phaûi ñeán, neáu khoâng ñeán thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Do ñoù, phaûi ngaên nhöõng Tyø-kheo-ni naøy Boá-taùt, töï töù, hoaëc khi hoï ñeán, thì khoâng cho vaøo cöûa. Neáu nhieàu Tyø-kheo nhö phaùp goïi nhieàu Tyø-kheo-ni, hoaëc goïi moät Tyø-kheo-ni cuõng nhö vaäy. Neáu moät Tyø-kheo nhö phaùp goïi Tyø-kheo-ni, hoaëc goïi nhieàu Tyø-

kheo-ni, hoaëc goïi moät Tyø-kheo-ni thì Tyø-kheo-ni ñuùng phaùp phaûi ñeán, neáu khoâng ñeán thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Do ñoù, caàn phaûi ngaên Tyø-kheo- ni naøy Boá-taùt, töï töù, hoaëc luùc hoï ñeán thì khoâng cho vaøo cöûa. Neáu Ni chuùng, hoaëc nhieàu Tyø-kheo-ni, hoaëc moät Tyø-kheo-ni höôùng veà Tyø-kheo Taêng, höôùng veà nhieàu Tyø-kheo, höôùng veà moät Tyø- kheo saùm hoái loãi laàm thì cuõng nhö trong phaùp höôùng veà Phaät saùm hoái loãi laàm tröôùc kia ñaõ noùi roõ. Khi aáy, Theá Toân vì caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù tuøy thuaän thuyeát phaùp, chæ daïy khieán hoï ñöôïc lôïi ích, vui veû. Do theá moät Tyø-kheo- ni ñaït ñöôïc phaùp nhaõn thanh tònh. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo-ni: “Caùc ngöôi haõy trôû veà men theo con ñöôøng cuõ, neáu cö só Nguõ Thoâng coù chæ baûo ñieàu chi thì haõy thoï trì”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù lieàn trôû veà ngang qua thoân Nguõ Thoâng. Luùc aáy, cö só Nguõ Thoâng lieàn nhaäp ñònh, quaùn saùt thaáy caùc Tyø-kheo-ni naøy ñaõ höôùng veà Phaät saùm hoái, ñeàu ñöôïc thanh tònh, thaønh töïu phaùp khí. Theá neân, theo thöôøng leä, oâng ngoài xe ngöïa traéng ñi moät do-tuaàn ngheânh ñoùn, töø xa troâng thaáy caùc Tyø-kheo-ni, beøn xuoáng xe, ñi boä, traät vai aùo beân phaûi, quyø goái phaûi treân ñaát, chaáp tay baïch: “Laønh thay quyù Ni sö, ñi ñöôøng khoâng vaát vaû ñaáy chöù?”. Theá roài, oâng môøi caùc Tyø-kheo-ni ñi tröôùc, oâng ñi theo sau maø trôû veà. Khi veà ñeán nhaø, oâng cung caáp phoøng ôû vaø giöôøng neäm ngoïa cuï môùi ñeïp, laïi cung caáp nöôùc noùng, nöôùc röûa chaân, daàu thoa chaân, nöôùc giaûi khaùt, buoåi toái thaép ñeøn, an uûi hoûi thaêm: “Quyù Ni sö haõy nghæ ngôi yeân oån”. Theá roài, vaøo buoåi saùng sôùm, oâng cung caáp taêm xæa raêng, nöôùc röûa maët vaø chaùo saùng, ñeán giôø aên laïi daâng caùc thöùc aåm thöïc thích hôïp. Sau khi hoï aên xong, oâng traät vai aùo beân phaûi, quyø goái phaûi treân ñaát, chaáp tay baïch: “Nay con xin môøi quyù Ni sö an cö muøa haï, con seõ cung caáp caùc thöù caàn thieát nhö y phuïc, aåm thöïc, giöôøng naèm, thuoác chöõa beänh, vaø seõ chæ baûo cho caùc coâ ñoïc tuïng kinh keä, chæ tröø vieäc Boá-taùt, Töï-töù”. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo-ni lieàn suy nghó: “Nay ñaõ ñeán ngaøy 12 thaùng 4, vieäc Haï an cö ñaõ gaáp ruùt, hôn nöõa, Ñöùc Theá Toân ñaõ daïy chuùng ta phaûi laõnh giaùo Nguõ Thoâng cö só”. Suy nghó theá roài, hoï lieàn chaáp nhaän an cö muøa Haï taïi ñaáy. Vaø haøng ngaøy cö só thuyeát giaûng veà boán nieäm xöù cho caùc Tyø-kheo-ni. Caùc Tyø-kheo-ni nghe ñöôïc phaùp ñoù roài, thì ñaàu ñeâm, cuoái ñeâm tinh caàn khoâng bieáng nhaùc, tuï taäp thaùnh ñaïo, thaønh töïu quaû chöùng. Sau khi thoï Töï-töù xong, caùc Tyø-kheo-ni suy nghó: “Chuùng ta haõy ñi ñeán Theá Toân, ñaûnh leã thaêm hoûi vaø trình baøy quaû chöùng”. Nghó theá roài,

caùc Tyø-kheo-ni beøn höôùng veà thaønh Xaù-veä ñi ñeán choã A-nan, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng qua moät beân, baïch vôùi Toân giaû A-nan: “Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri vì caùc Thanh vaên giaûng boán nieäm xöù, chuùng toâi ñaàu ñeâm, cuoái ñeâm tinh taán khoâng löôøi bieáng, tu taäp Thaùnh ñaïo, thaønh töïu quaû chöùng”. Noùi nhö theá roài hoï beøn trôû veà truù xöù. Sau khi caùc Tyø-kheo-ni ñi khoâng bao laâu, Toân giaû A-nan beøn ñi ñeán choã Theá Toân, cuùi

ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân, ñöùng haàu moät beân, ñem nhöõng gì maø caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù ñaõ noùi, trình baøy ñaày ñuû vôùi Theá Toân, cho ñeán vieäc tu ñaïo, chöùng quaû. Sau khi trình baøy xong, thaày lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Vieäc aáy nhö theá naøo xin Theá Toân giaûi thích roõ”. Phaät lieàn noùi vôùi A-nan: “Ñuùng nhö caùc Tyø-kheo-ni ñaõ noùi chaân thaät khoâng khaùc. Taïi vì sao? Laø vì, neáu Tyø-kheo, Tyø-kheo-ni, Öu-baø- taéc, Öu-baø-di, ai coù khaû naêng tu taäp boán nieäm xöù moät caùch tinh caàn, thì taát caû ñeàu thaønh töïu, chöùng quaû, nhö trong kinh Töù Nieäm Xöù ñaõ noùi roõ”. Khi aáy, caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Vì nhaân duyeân gì maø caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù khoâng bieát tri aân ñoái vôùi Theá Toân? Roài khi tôùi thaønh Xaù-veä, laïi ñi thaúng ñeán choã A-nan maø khoâng haàu thaêm Theá Toân, khieán cho Öu-ñaø-di phaûi caàm gaäy goäc xua ñuoåi, roài Toân giaû A-nan aân caàn giaûi cöùu, xin Theá Toân giaûi thích roõ vieäc aáy”. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Caùc Tyø-kheo-ni khoâng nhöõng ngaøy nay ñoái vôùi Ta khoâng bieát tri aân, khieán Öu-ñaø-di caàm gaäy xua ñuoåi, roài A-nan aân caàn caàu xin Ta giaûi cöùu maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ töøng coù nhö theá, nhö trong kinh Boån Sinh Töôïng Vöông ñaõ noùi roõ”.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.